

SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET
UPA2019/47
Tillie Martinussen

10. april 2019 – Siullermeerneqarnera

2020-mut aningaasanut inatsimmi ukiuni sisamani ukiumut 6 mio. kr-inik immikkut misileraalluni aningaasaliissuteqarnissamik Naalackersuisut peqquneqarnissaannut Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersuut. Suliniummut aningaasaliissutit 2020-mit meeqqanut inuusuttunullu sumiginnakkanut qimarnuinnik (isumassuivini) pilersitsinermik misiligutitut suliniutinut sukumiisunut qinnuteqarnikkut kommuninut atugassanngortinneqassapput.

(Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqtigiit)

Qularutigineqassanngilaq manna siunnersuut pisariaqartinneqarmat.

Meeqqat inuusuttullu ulorianartorsiortut qajannartullu, inuunertik tamakkerlugu ulorianartorsiortuusarput qajannartuullutillu piffissaagallartillugu ikiorneqanngikkunik.

Angajoqqaq kinaluunniit toqqaannartumik angajoqqaajunerluttoorusunneq ajorpoq, kisianni qitornat paarinissaannut angajoqqaat tamatigut nukissaqartuaannarneq ajorput.

Ajoraluartumik meeqqat inuusuttullu amerlapput imminnut paarisut, unnuaannakkut aneertartut, angajoqqaat persuttaassimatillugit, imertillugit, hashimik pujortartillugit imaluunniit meeqqat angajoqqaallu oqqassimatillugit imaluunniit arlaannik allamik pisoqarsimatillugu angajoqqaat paarsinnaannginnerannik kinguneqartumik.

Nammineq misilittakkakka naapertorlugit nalunngilara majuartarfinni sininneq qanorittuusooq aamma eqqaavissiorluni nerisassarsiorneq qanoq ittuusooq aamma taarsilluinnarnissaata tungaanut pisuttuartaqartarneq, taamatut inuuneq ersinermik, pisortanullu tatigisaarunnermik pilersitsiuaannartarpoq aliasunnermik nassataqartartoq, inummiittuaannangajattussamik.

Politikerit takorloortariaqarpaat piffissaq ilioriusissaaleqinerpaallutik misigisimasartik. Malugisiuk saaffissaqanngilluinaqqissaarlusi, oqaloqatissaqanngilluinnarlusiinoqatissinnik, asaneqanngilluinnarlusi.

Meeqqat annanniallaqqissuugutik manngertittarput, matusarput, ipuummertarput annassutigisinnaasaminnillu nassaallaqqissillutik. Allat piffissap ingerlanerani imminnut toqoriartarput. Allat ilaqutariit pissusiluutaat kingornuttarpaat, soorlulusooq sumiiffissaqarusullutik.

Allat qanorluunniit pineqaraluaangamik akueriinnartarpaat siniffissaqarumallutik, iluatsitsinerlussimaguillu unnuiffissarsinnaasarput atornerluinissaminnut noqissinnaanngitsuni.

Allat eqimattanngorlutik ataatsimoortarput, perulluliorlutillu aamma persuttaanerit takusartakkatik ingerlateqqittarpaat. Allat saassussisarput nerisassaqarumallutik ingerlaqqissinnaajumallutillu.

Kiserliortoqartarpoq qatanngutitillu suna tamaat atorlugu illersortarlugit. Meeqqat tamakku qamuuna aserulaaginneq ajorput.

Iliuseqarnissagut kinguneqarluartussat kinguarsartuarutsigit taava tamakku meeqqat oqaluttuutissavagut, soqutaanngitsut, aamma kialluunniit eqqarsaatiginnikkaat. Aaqqiissutissaqanngitsoq nammineertariaqartullu. Kiserliortuusariaqartut mikinerminniit. Atugaat imaannaanngaat.

Immikkoortoq taannarpiq pisarput tassaagaluarpooq suut tamaasa atorlugit iliuuseqarfigisariaqagassarput, aningaasat immikkoortunit allanit tigussagaluarutsigilluunniit; meerartagut inuusuttagullu

SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET

isumalluutigaagut, siunissaraagut, kinaassutsitsinnik takutitsisussat, qaamaningguagut.

Kinaluunniit meeraq ammip qalipaataa pillugu immikkoortitsisartutut, isummamik pigiliussanik peqarlutik, asissuullutik timiminniluunniit upperisaqannginnermik peqarlutik inunngorneq ajorput. Silarsuarmut appakaattarput tatiginnillutik, ernisarfirmilu qissaseqqaarnerminniit pisariaqartilluinnartarpaat inersimasunit isumassorneqarnissartik. Angajoqqaanngortut saperpata taava uangut akisussaaffik tigusariaqarparput.

Meeqqat pisuussutigineq ajorpaat imminnut aqquusaagassanngortinneqartut. Inunngorumallutimmi qinnutigini kuunngilaat. Meeqqat erniinnaartuupput, unneqqarissuupput, asannittuupput aamma peqqusersuitsuupput. Inersimasut toqqaannartumik arsaarinninnissaasa tungaanut. Suleqatigiissitsisuni neriutituaraarput inimi maani isumaqatigiissuteqarsinnaanissarput; meeqqat inuusuttullu, sualummik meeqqat inuusuttullu ulorinartorsiortut pillugit.

Angajoqqaatut peerukkuit, qitornatillu paarsisussaqaanngitsut, qatanngutitit imaluunniit meeqqat aqqusinermi seqinnarimmi pisuttuurtut siumorukkit kissaatigissanngikkaluarpiuk arlaata isumagilaassagaat, paarissagaat, qularnaarlugulu asanninnermik toqqissisimanermillu misigitinneqarnissaat? Tunngaviummik tamatta qamani pingaarput sanngiitsunik ikiuerusussuseq, sualummik meeraappata, taamaattumik paasiuminaalluinnatqissaarpoq sulissutiginningsigu isigisarput nuna tamakkerlugu ajunaarnersuaq isitta siuninguaniiittoq - naak piffissami sivisuumi atuutereeraluartoq.

Ilaannikkut eqqarsartarpunga politikerit akornanni assigiinngitsunik alianartunik eqqorneqartartugut imaluunniit iliuuseqarsinnaajunnaartartugut, nalugatsigu suna eqqartornerlugu. Qangarsuarli miserratigaagut, nipangersaavugut, isornartorsiuvugut imaluunniit napaarliinnarpugut inuttut ajornartorsiutit isitta saannguani pisut pillugit.

Nuna tamakkerlugu tamanna ajunaarnersuuvoq. Aamma meeqqat inuusuttullu politikimi sakkutut atorineqakkajupput, eqqartuleraangatsigit oqqataasapajuinnaq pisaratta, akisussaaffik tigujuanagu allanut milorujuttaqattaartarsigu - allat oqaatsinik kusanaatsunik eqqorsinnaanerlugit misileraalluta annukulullutalu. Uffa misigissutsigit atisussaallugit ingillutalu qularnaarniarsaralugu meeqqat ornittagaannut, oqaloqatigiinneq atorlugu katsorsaaneqarnissaannut, ilinniartitaanermut, isumassorneqarnissaannut, toqqissisimanissaannullu naammattunik aningaasaliissuteqarnissaq.

Naalackersuisut oqarput akisussaaffik kommuniniittoq, kisianni taamaattoqanngilaq. Tamatta akisussaaffigaarput. Innuttaasut tusarusuppaat tamatta akisussaaffimmik tigusissasugut; qamani ilorpiaminni: pivagut meeqqat ikiortariallit. Massakkut. Ippassaq, ippassaanili, ullumi aamma aqagu. Annerpaamik iliuuseqarnissatsinnut pissaaneq tigummivarput, kommunit, Namminersorlutik oqartussat, Danmarkip Kalaallit Nunaata aamma allat ikiuukkumasut suleqatigiisilernissaannut.

Pissaaneq uatsinniippoq)

Maani inimiippoq

Maani inimi katersuuteqqavoq.

Inissiat, ornittakkat allaffiit timersortarfiilluunniit ammassagaluarutsigit. Ukiuni 20-ni tulluuttuni ilungersussagaluaruttaluunniit, qularnaarumallugu ikiuinissaq, sumiginnakkat ikilisarnissaat. Pilersarusiortoqassappat, iluarsaassissoqassappat, ukiullu ingerlanerini milliartikkaat aningaasaliissutigineqassagaluarpata, piareersimavugut suliasarput taannaammat. Innuttaasut peqqissut piginnikkutsigit, inuiaqatigiit peqqissut qaqugorsuarmut pigilernaviangilagut.

**SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET**

Aamma ima ikitsingaagut nunarsuup ilaani arsaattarfissuarmi tamatta tasiorluta inissaqarluta.

Siunnersuummik siunnersuuteqartup siunnersuutaatut ittumik saqqummertoqaraangat, tapersersuinngitsoorsinnaanngilagut. Qujanaq aamma iluseqarmat pitsaasumik pilersarusiornissaanut kiffaanngissuseqartitsilluni, allaanerusumik ilusilersorneqarnissaanut - meeqqat sumiginnakkat unnuiffissaqartannginnerisa iluarsinissaanut tamatsinnut saaffiginnimmat. Qujanaq.

Soorunami tapersersortariaqarparput!

Taamatut oqaaseqarluta inassutigaarput ataatsimiititaliamut ingerlateqqinneqassasoq aamma Naalackersuisut sakkortuumik kaammattussavagut allallu partiit naaggaartortut manna suleqqinnerminni ilannguteqqullugu.

Meeqqat pivagut.

Tusaaneqartariaqarput, toqqissisariaqarput aamma ikiortariaqarput. Uatsinnit. Ullumi. Aamma taaneqartutut. Aningaasassaqaqartariaqarpoq ikiorneqarnissaat, suleqatigiittariaqarpugut aamma qularnaartariaqarparput Naalagaaffiit Peqatigiit meeqqat pillugit isumaqatigiissutaata unioqqutinneqannginnissaa.

Kinguarsaaqqissinnaanngilagut.

Naakkittaattuliorluta meeqqat sulii amerlanerusut katagartariaqaanngilagut.

Manna ajutuuissulernertut suliarisariaqarparput, nuna tamakkerlugu ajunaarnersuartut pisariaqarparput, ikaarfiit pingaarnersaata ikuallattup annaanniarnissaatut iliortariaqarpugut.

Meeqqat erloqisut ikiorneqartussaapput.